

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316201304
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jahnová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1316201304.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Jahnovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobkyne: Prima banka Slovensko, a. s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, proti žalovanej: B. C., H. XX.X.XXXX, C. Q. XXX, o zaplatenie 5 846,64 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č. k. 16C/19/2016-112 zo dňa 10.12.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č. k. 16C/19/2016-112 zo dňa 10.12.2019 potvrdzuje.

II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III, rozsudkom č. k. 16C/19/2016-112 zo dňa 10.12.2019 (v poradí druhým) rozhodol, že žalobu vo zvyšnej časti zamietal a žalobkyni priznal plný nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť jej úverovú istinu 5 846,64 eur, nezaplatené poplatky za poistenie v sume 4,78 eur, úrok z neuhradených úverových splátok do predčasnej splatnosti úveru v sume 273,52 eur, úrok z omeškania z týchto neuhradených splátok v sume 2,41 eur, úverový úrok vo výške 13,90 % ročne z nezaplatennej istiny 5 846,64 eur od 24.11.2015 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatennej istiny 5 846,64 eur a z nezaplatených úrokov v sume 273,52 eur od 24.11.2015 do zaplatenia. Žalobkyňa svoj žalobný návrh odôvodnila tým, že dňa 7.4.2015 uzatvorila so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanej peňažné prostriedky v sume 6 000 eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť v pravidelných mesačných splátkach. Po vyčerpaní úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, na základe čoho bola listom zo dňa 23.11.2015 vyzvaná na predčasné splatenie poskytnutého úveru do dátumu uvedeného vo výzve. Pohľadávka žalobkyne ku dňu predčasného zosplatenia predstavovala sumu 6 187,35 eur a pozostávala z istiny úveru v sume 5 846,64 eur, úrokov v sume 273,52 eur (vyplývajúcich zo zmluvy vo výške 13,90 % ročne do predčasného zosplatenia úveru), úrokov z omeškania v sume 2,41 eur (vo výške 5 % ročne) a poplatkov za poistenie v sume 4,78 eur. Žalovaná po zosplatení úveru neuhradila žalobkyni žiadnu sumu.

3. Súd prvej inštancie rozsudkom pre zmeškanie, č. k. 16C/19/2016-49 zo dňa 28.4.2016, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť 5 846,64 eur vrátane úroku z omeškania v sume 2,41 eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej istiny úveru od 4.12.2015 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalobkyni priznal náhradu trov konania v sume 513,50 eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi stranami sporu vznikol obchodnoprávny záväzkový vzťah, ktorý zahŕňal podstatné znaky zmluvy o úvere, ktorá mala

spotrebiteľský charakter, a preto na jej úpravu použil aj osobitný zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere. Vzhľadom k tomu, že predmetná zmluva neobsahovala zákonom predpísanú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.6.2015 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), a to uvedenie výšky, počtu a termínov jednotlivých splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, súd prvej inštancie túto zmluvu o úvere považoval podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. za bezúročnú a bezpoplatkovú, na základe čoho považoval žalobu žalobkyne za dôvodnú, len v časti uplatnenej istiny a úrokov z omeškania, a preto vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobkyňa podala proti zamietajúcej časti predmetného rozsudku odvolanie, ktorým namietala nesprávne právne posúdenie vecí súdom prvej inštancie.

4. Odvolací súd o odvolaní rozhodol rozsudkom č. k. 2Co/119/2017-87, zo dňa 22.5.2019, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 846,64 eur od 24.11.2015 do 3.12.2015 potvrdil a v ostatnej napadnutej časti, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. a poukázal na právo žalovanej vyžiadať si bezplatne výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa § 9 ods. 2 písm. m) zákona č. 129/2010 Z. z. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. bolo v rozpore článkom 10 ods. 2 Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“), podľa ktorého zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Na základe uvedeného by sa mali súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovať dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť. Okrem toho odvolací súd odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 3Cdo 146/2017), podľa ktorého nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej splátky. Odvolací súd zároveň poznamenal, že žalovaná mala v zmysle § 9 ods. 2 písm. m) zákona č. 129/2010 Z. z. právo bezplatne si vyžiadať výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky. Hoci toto jej právo malo byť vyslovene obsiahnuté v zmluve o úvere, jeho absencia nespôsobovala bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Odvolací súd v zmysle § 391 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP) súdu prvej inštancie v ďalšom konaní uložil povinnosť zaoberať sa vecnou aj právnu správnosťou a dôvodnosťou žalobkyňou uplatnených nárokov na úroky a poplatky a za týmto účelom v zmysle § 295 CSP vykonať dokazovanie.

5. Súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní zaoberal len nárokom žalobkyne na zaplatenie nezaplatených poplatkov za poistenie v sume 4,78 eur, úroku z neuhradených splátok do predčasnej splatnosti úveru v sume 273,52 eur, úroku vo výške 13,90 % ročne z nezaplatených istiny 5 846,64 eur od 24.11.2015 do zaplatenia a nezaplatených úrokov v sume 273,52 eur od 24.11.2015 do zaplatenia, pričom v časti o zaplatenie istiny v sume 5 846,64 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 24.11.2015 do 3.12.2015, bola vec právoplatne skončená. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, ods. 2, § 2 písm. d) g) h), § 11 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.06.2015 (ďalej aj zákon č. 129/2010 Z. z.), § 52 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Na základe zisteného skutkového stavu považoval súd prvej inštancie za nesporné, že žalobkyňa a žalovaná uzavreli v písomnej forme dňa 7.4.2015 zmluvu, ktorá obsahovala podstatné znaky zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá podľa § 261 ods. 4 písm. d) Obchodného zákonníka predstavuje absolútny obchodno-závazkový vzťah, na ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov pri jeho uzatváraní použil právny režim Obchodného zákonníka. Vzhľadom na povahu zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy, keďže žalobkyňa pri uzatváraní a plnení zmluvy o úvere vystupovala ako dodávateľ podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaná ako spotrebiteľ podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, išlo podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka zároveň o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa okrem toho aplikoval aj osobitný zákon č. 129/2010 Z. z. platný v čase uzatvorenia zmluvy a upravujúci zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie uviedol, že zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou musí mať písomnú formu (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010

Z. z.) a musí obsahovať, okrem všeobecných náležitostí (t. j. v tomto prípade všeobecných náležitostí zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka), osobitné náležitosti vymedzené v § 9 ods. 2 tohto zákona, správne určenú ročnú percentuálnu mieru nákladov (ďalej aj RPMN) v prospech spotrebiteľa pričom pred jej uzatvorením je veriteľ povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať veriteľom poskytovaný spotrebiteľský úver s tým, že berie hlavne do úvahy dobu, na ktorú sa úver poskytuje, jeho výšku, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru (§ 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.). Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná pri podpise zmluvy predložila žalobkyni pracovnú zmluvu, čím si žalobkyňa splnila povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.), sa súd prvej inštancie pri svojom opätovnom posúdení dôvodnosti nároku žalobkyne zaoberal skúmaním, či nie je daný iný dôvod bezúročnosti, resp. bezpoplatkovosti žalobkyňou poskytnutého úveru žalovanej v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. (hlavne s poukazom na § 11 ods. 1 písm. d) tohto zákona), resp. či niektoré zmluvné dojednania nepredstavujú neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie pri opätovnom posúdení predmetnej spotrebiteľskej zmluvy vychádzal z toho, že celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, poplatkov akéhokoľvek druhu a aj poistné, pokiaľ spotrebiteľ musel na získanie spotrebiteľského úveru uzatvoriť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby. Súd prvej inštancie pri uvedenom dospel k záveru, že podľa § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka je vznik každej z týchto zmlúv podmienkou vzniku ostatných zmlúv a teda nebolo možné zmluvu o úvere uzatvoriť bez neuzatvorenia poistnej zmluvy, preto záväzok žalovanej vyplývajúci z poistnej zmluvy v sume 2,39 eura mesačne, je sumou, ktorá musí byť zohľadnená (započítaná) v celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z.. Zmluva v rámci údaju o celkovej čiastke, ktorú musela žalovaná zaplatiť, definovanej žalobkyňou ako súčet výšky poskytnutého úveru a celkových nákladov žalovanej spojených s úverom, uvádzala sumu 10 737 eur, tzn. že celkové náklady žalovanej predstavovali sumu 4.737 euro (rozdiel celkom zaplatenej sumy žalovanej a sumy poskytnutého úveru), pričom pri použití úverovej kalkulačky súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa do celkových nákladov žalovanej započítala len úroky vo výške 13,90 % ročne a jednorazový poplatok za poskytnutie úveru v sume 180 eur, a to bez započítania mesačných poplatkov za poistenie po 2,39 eur. Na základe toho súd prvej inštancie konštatoval, že výška mesačnej splátky poistného sa nepremietla do celkových nákladov žalovanej, a preto medzi žalobkyňou deklaroványmi celkovými nákladmi žalovanej v sume 4.737 eur, resp. celkom zaplatenou čiastkou žalovanou v sume 10 737,- eur a skutočnými celkovými nákladmi žalovanej v sume 4 995,12 eur, resp. celkom zaplatenou čiastkou žalovanou v sume 10 995,12 eur, vznikol rozdiel v sume 258,12 eur. Súd prvej inštancie podotkol, že od výšky celkových nákladov sa následne odvíja výška RPMN. Údaj o výške RPMN je pre spotrebiteľa najdôležitejším indikátorom ceny úveru, preto nesprávne uvedenie výšky RPMN v zmluve je podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. postihnuté následkom straty práva veriteľa na úroky a akékoľvek iné poplatky z úveru. Súd prvej inštancie zdôraznil, že údaj o RPMN umožňuje porovnanie výhodnosti úverov/pôžičiek z pohľadu vynaložených nákladov spotrebiteľa na ich splácanie v rámci jedného roka a v tomto smere má dôležitejšiu úlohu ako údaj o výške úrokov, pretože zahŕňa všetky odplaty za poskytnutý úver/pôžičku. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmysle zistených skutočných nákladov žalovanej, malo RPMN správne predstavovať výšku 16,62 % a nie ako bolo uvedené v predmetnej zmluve, výšku 16,16 % a hoci ide matematicky „len“ o drobné pochybenie žalobkyne, v prepočte na celkové náklady žalovanej takéto drobné pochybenie predstavuje sumu 258,12 eur, ktorú už nemožno považovať za bezvýznamné. Na základe toho súd prvej inštancie musel skonštatoval, že zmluva obsahovala nesprávny údaj o RPMN v neprospech spotrebiteľa, a keďže takto uvedený údaj RPMN vyvolával domnienku o nižšej „cene“ žalobkyňou poskytnutého úveru ako bola skutočná „cena“ úveru o 258,12 eur, bolo nutné žalobkyňou poskytnutý úver žalovanej považovať podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti mal súd prvej inštancie za to, že žalobkyňa sa mohla úspešne domáhať len vrátenia dlžnej časti istiny úveru vrátane úroku z omeškania, a keďže rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 16C 19/2016-49 zo dňa 28.4.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Co/119/2017-87 zo dňa 22.5.2019 boli tieto nároky žalobkyni už právoplatne priznané, súd prvej inštancie vo zvyšnej časti nezaplatených poplatkov za poistenie v sume 4,78 eur, úroku z neuhradených splátok do predčasnej splatnosti úveru v sume 273,52 eur, úroku vo výške 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny 5 846,64 eura od 24.11.2015 do zaplataenia a z nezaplatených úrokov v sume 273,52 eura od 24. 11.2015 do zaplataenia, žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s princípom úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni ako úspešnej strane sporu priznal podľa § 262 ods. 1 CSP plný nárok na náhradu trov konania,.

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Súdu prvej inštancie vytyka, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a že prvoinštančný súd bez akýchkoľvek dôkazov a dokonca aj bez akýchkoľvek tvrdení žalovanej vyhodnotil skutkový stav veci tak, že žalovaná nemala možnosť uzatvoriť zmluvu o úvere bez uzatvorenia poistenia, čo ale žalobkyňa odmieta. Žalobkyňa uviedla, že v rámci predzmluvných rokovaní má každý klient možnosť zvoliť si uzatvorenie úverovej zmluvy bez poistenia, s poistením Súboru A alebo s poistením Súboru B, pričom na uvedenom nič nemení ani prípadné hodnotenie zmluvy o poistení ako zmluvy závislej od zmluvy o úvere. Tiež uviedla, že naopak, z viacerých ustanovení zmluvnej dokumentácie vyplýva opačný záver, že úverovú zmluvu bolo možné bez akýchkoľvek dôsledkov na jej podmienky (najmä bez negatívnych dôsledkov pre spotrebiteľa) uzatvoriť aj bez uzatvorenia poistenia a uzatvorené poistenie bolo možné tiež kedykoľvek zo strany žalovaného zrušiť, pričom poukázala na Všeobecné obchodné podmienky banky ods. 10.1. Žalobkyňa uviedla, že poistné nebolo uvedené v celkových nákladoch spotrebiteľa v úverovej zmluve, pretože uzatvorenie poistenia nebolo podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy medzi žalobkyňou a žalovanou a ani nemalo vplyv na žiadnu podmienku úverovej zmluvy. Z uvedeného podľa žalobkyne vyplýva neopodstatnenosť námietok súdu prvej inštancie ohľadom výšky RPMN, keďže neobstojí premisa ohľadom povinného uzatvorenia poistenia k úverovej zmluve, neobstojí ani námietka ohľadom nesprávnosti výpočtu RPMN kvôli nezohľadneniu nákladov súvisiacich s poistením: hodnota RPMN bola vypočítaná správne a v súlade so zákonom. Žalobkyňa predložila ako dôkaz dve úverové zmluvy uzatvorené s treťou osobou ako dlžníkom (zo dňa 21.7.2015 a zo dňa 20.8.2015), ktoré boli uzatvorené v rovnakom období ako dotknutá úverová zmluva (zo dňa 7.4.2015), z ktorej si žalobkyňa uplatňuje nárok a v ktorej poistenie nebolo dojednané. Keďže súd prvej inštancie svoj názor ohľadom obligatórnosti poistenia prezentoval až v rozhodnutí a túto výhradu žalobkyne neadresoval ani v konaní predchádzajúcom prvému rozhodnutiu v danej veci a ani v konaní predchádzajúcom napadnutému rozhodnutiu, a tiež z dôvodu, že obligatórnosť poistenia netvrdila počas celého konania ani žalovaná, vo vzťahu k predloženému dôkazu (úverovej zmluve s treťou osobou), žalobkyňa má za to, že sa jedná o prípustný dôkaz v zmysle § 366 CSP. Podľa žalobkyne z uvedeného vyplýva, že práve započítanie poistného do celkových nákladov by bolo v rozpore so zákonom. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala aj na vyjadrenie Odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej Banky Slovenska (OFS) zo dňa 2.9.2019 v rámci poskytnutia súčinnosti Okresnému súdu Revúca: Národná banka Slovenska pri preverovaní súladu výšky RPMN uvedenej v úverovej zmluve žalobkyne so zákonom, podľa nej skonštatovala, že v obdržanej dokumentácii nie sú podklady, ktoré by nasvedčovali tomu, že uzavretie zmluvy resp. uzavretie zmluvy za ponúkaných podmienok bolo podmienené pristúpením spotrebiteľa k poistnej zmluve. Pre úplnosť žalobkyňa dodala, že v danom prípade Národná banka Slovenska skonštatovala aj súlad hodnoty RPMN uvedenej v úverovej zmluve žalobkyne so zákonom. Pri uvedenom žalobkyňa odkázala aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/123/2018 z 4.10.2018. Žalobkyňa má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov jeho odôvodnenia a zároveň je aj predčasné a vo vzťahu k žalobkyne aj prekvapivé, keď vo výzve voči žalobkyne ešte pred nariadením pojednávania túto skutočnosť neuviedol (a nepožiadaval ho v zmysle § 150 ods. 2 CSP o doplnenie ďalších skutkových tvrdení a označenie dôkazov). Keďže podľa žalobkyne je daný odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci - žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe žalobkyne v plnom rozsahu a zaviazal žalovanú uhradiť dlžnú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobkyne priznal náhradu trov odvolacieho konania.

7. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila.

8. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu uplatnených odvolacích dôvodov, viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

9. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa sa v súdnej veci domáhala uspokojenia svojich práv úverového veriteľa podľa úverovej zmluvy uzavretej so žalovanou ako úverovou dlžníčkou dňa 7.4.2015, na základe ktorej jej poskytla úver vo výške 6 000,- eur. V poradí prvým rozsudkom č. k. 16C/19/2016-49 zo dňa 28.4.2016 súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úverovú istinu 5 846,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 4.12.2015 do zaplatenia. Na základe

odvolania žalobkyne bol tento rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti v rozsahu nároku žalobkyne na úverový úrok z nezaplatených splátok úveru za čas do zosplatenia úveru vo výške 273,52 eur, úverového úroku 13,80 % ročne z úverovej istiny 5 846,64 eur odo dňa 24.11.2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úverových úrokov 273,52 eur vyčíslených do zosplatenia úveru za čas odo dňa 24.11.2015 do zaplatenia a v rozsahu poplatkov za poistenie spolu vo výške 4,78 eur zrušená a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Vzhľadom na to, že v posudzovanej veci ide o zmluvný vzťah so spotrebiteľom, postupoval súd prvej inštancie správne, keď posudzoval či úverová zmluva strán sporu zodpovedá požiadavkám zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Tento zákon v znení k času uzavretia zmluvy (dňa 7.4.2015) v ustanovení § 9 odsek 2 písmeno k) stanovil, že zmluva okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN).

11. Zákon č. 129/2010 Z. z. definuje RPMN v ustanovení § 2 písmeno i), podľa ktorého ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumie celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930.html?ucinost=7.4.2015>>. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú podľa ustanovenia § 2 písmeno g) zákona č. 129/2010 Z. z. všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

12. Z označených ustanovení vyplýva, že ročná percentuálna miera nákladov je ekonomická informácia o platobných podmienkach úveru. Prostredníctvom nej sa posudzuje výhodnosť spotrebiteľského úveru v porovnaní s úverovými produktami iných bankových alebo nebankových inštitúcií.

13. V zmluve o spotrebiteľskom úvere strán sporu žalobkyňa v časti 1, bod 1.2. uviedla výšku RPMN 16,04 % s tým, že bola vypočítaná za predpokladu, že úver bol vyčerpaný jednorázovo v plnej výške, že poplatky a úroková sadzba ostanú po celú dobu zmluvného vzťahu nezmenené a vychádzajú z nasledovných parametrov uvedených v zmluve: výška anuitnej splátky, počet splátok, výška poplatku za poskytnutie úveru.

14. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná pre získanie spotrebiteľského úveru musela uzavrieť zmluvu o poskytnutí doplnkovej služby, konkrétne poistenia, na základe čoho náklady na poistné mala žalobkyňa zahrnúť do celkových nákladov žalovanej na tento spotrebiteľský úver.

15. V článku 10.1 Všeobecných obchodných podmienok žalobkyne, účinných k času uzavretia zmluvy, ktoré sa stali súčasťou zmluvy je uvedené, že žalobkyňa vykonáva sprostredkovanie poistenia za peňažnú odplatu, ktorú žalobkyňa uhradza poisťovateľ. Zo samotnej zmluvy vyplýva, že žalovaná si so žalobkyňou dohodla súbor poistenia A za poplatok schopnosti splácať úver 2,39 eur mesačne, pričom sa oboznámila s poistnou zmluvou a všeobecnými poistnými podmienkami. Predmetná zmluva je zmluvou formulárovou, ktorej text bol žalovanej predložený v predtlačenej forme. V zmluve v časti 1- základné podmienky je uvedené, že banka poskytuje klientovi peňažné prostriedky za podmienok uvedených v zmluve. Medzi týmito podmienkami je definovaná položka súbor poistenia, bez možnosti vybrať alternatívu bez poistenia a možnosť nevybrať si uzavretie zmluvy bez poistenia nevyplýva ani z všeobecných obchodných podmienok žalobkyne. Pokiaľ žalobkyňa takto predostrela žalovanej obsah zmluvy, potom je potrebné prihliadnuť na celkový kontext zmluvy o spotrebiteľskom úvere, z ktorej informácia o tom, že pre uzavretie zmluvy nie je potrebné uzavrieť aj zmluvu o poistení zrozumiteľne nevyplýva. V spotrebiteľských zmluvách neplatí princíp autonómie vôle absolútne, tieto zmluvy sú ovládané princípom ochrany spotrebiteľa, z ktorého s ohľadom na posudzované súvislosti vyplýva požiadavka transparentnosti zmluvných dojednaní, ktoré sú klientovi predložené bankou na podpis. Uvedené v podmienkach danej veci znamená, že v zmluve musí byť zrozumiteľne zrejmá možnosť vyjadriť sa, či klient poistenie schopnosti splácať úver žiada alebo nežiada. V tejto súvislosti odvolací

súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 243/07 podľa ktorého, ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil. Zmyslom tohto princípu je neumožniť strane naformulovať v zmluve ustanovenie pripúšťajúce viacvýznamový výklad a následne v zlej viere zneužiť mnohoznačnosť tohto ustanovenia na úkor záujmov druhej zmluvnej strany. Rozumným sa preto javí postulát, podľa ktorého tvorca zmluvy, ktorý argumentuje neurčitým ustanovením pripúšťajúcim viacerý možný výklad, sám musí preukázať, že nekoná v zlej viere a že medzi stranami bol skutočne konsenzus na tvorcom zmluvy tvrdenom význame, a nie naopak, tak ako to ustálili všeobecné sudy. Uvedené má oporu aj v ustanovení § 54 odsek 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri pochybnostiach o obsahu spotrebiteľskej zmluvy platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší. Preto bolo povinnosťou žalobkyne v konaní pred súdom prvej inštancie preukázať, že poistné nepatrí do celkových nákladov, ktoré mala žalovaná v súvislosti s poskytnutím úveru zaplatiť a teda, že nepatrí do výpočtu RPMN.

16. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietala, že žalovaná obligatórnosť poistenia počas konania netvrdila, odvolací súd prednáša, že súd prvej inštancie primárne vychádzal zo skutkového stavu tak, ako vyplynul z predložených listinných dôkazov žalobkyňou. Otázka aké celkové náklady musia byť dosadené do rovnice pre výpočet RPMN je otázkou právnou. Predmetný spor má spotrebiteľský charakter, a preto je potrebné na tento charakter prihliadať z hľadiska zmyslu a účelu ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany v spore. Na skutkové tvrdenie žalobkyne, že žalovaná mala možnosť uzavrieť úverovú zmluvu bez poistenia a v tejto súvislosti v odvolacom konaní podperne predložené spotrebiteľské úverové zmluvy, v ktorých poistenie spotrebiteľskými klientami nebolo dojednané, nebolo možné v odvolacom konaní prihliadnuť, pretože predstavujú novotu v odvolacom konaní podľa § 366 CSP. Prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, medzi ktoré patria aj skutkové tvrdenia možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým súd prvej inštancie končí v súdnej veci dokazovanie. Tieto prostriedky, ak neboli použité do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania, možno ako novotu v odvolacom konaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP). V zmysle ustanovenia 181 odsek CSP mala žalobkyňa právo oboznámiť sa s predbežným právnym posúdením veci, ktoré ale súd v podmienkach ustanovenia § 181 CSP poskytuje tej strane sporu, ktorá je prítomná na pojednávaní. Žalobkyňa podaním zo dňa 24.8.2019 žiadala vykonať pojednávanie nariadené na deň 28.11.2019 v jej neprítomnosti. Bola to žalobkyňa, kto svojou neprítomnosťou na pojednávaní dňa 28.11.2019 zavinila, že právne významné skutkové tvrdenia a dôkazy na ich preukázanie nepredložila včas, pred súdom prvej inštancie.

17. Odvolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že zmluvne dojednané náklady na poistenie, teda poplatok za dojednanie schopnosti splácať úver bolo potrebné v podmienkach zmluvného vzťahu strán sporu zahrnúť do celkových nákladov žalovanej spojených so spotrebiteľským úverom, teda aj do celkovej istiny, ktorú mala v súvislosti s poskytnutím úveru žalovaná zaplatiť, a potom aj do výpočtu RPMN, preto je správny záver súdu prvej inštancie, že v predmetnej úverovej zmluve je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech žalovanej, dôsledkom čoho je, že žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku žalobkyne, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a nedostatočne odôvodnený, pretože z odôvodnenia napadnutého rozsudku možno zistiť, na akých skutkových a právnych záveroch je rozhodnutie založené, teda je z neho zrejmé k akým právnym záverom konajúci súd dospel a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. Súd prvej inštancie poskytol jasnú, zrozumiteľne čitateľnú odpoveď na všetky podstatné otázky súvisiace s predmetom sporu a výkonom procesných práv a povinností strán sporu. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobu vo zvyšnej časti predmetu sporu zamietol a odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdil. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na rozhodnutie iného odvolacieho senátu a stanovisko Národnej Banky Slovenska (OFS) zo dňa 2.9.2019, odvolací súd prednáša, že nimi nie je viazaný.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> v spojení s § 255 ods. 1 CSP. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> Úspešnej žalovanej náhradu trov konania odvolací súd nepriznal, pretože

jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. Ak strane podľa obsahu spisu žiadne trovy nevznikli, je v súlade s článkom 17 základných zásad Civilného sporového poriadku, ktorý upravuje procesnú ekonomiu súdneho konania, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).